

Diagnoza stanu kształcenia zawodowego i potrzeb w zakresie modernizacji oferty kształcenia dotyczących efektywności i adekwatności kształcenia przez szkoły zawodowe w kontekście potrzeb regionalnego rynku pracy

Badanie realizowane w ramach projektu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku pt.:

„EDUKACJA ZAWODOWA W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM - analiza potrzeb w kontekście zmian na rynku pracy”

Priorytet IX, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

Edukacja zawodowa
w województwie podlaskim

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moduł I. Mapa kształcenia zawodowego i efektywności kształcenia w województwie podlaskim

Co jest celem badania w ramach Modułu I?

Celem nadrzędnym było stworzenie mapy kształcenia zawodowego i ocena efektywności kształcenia w województwie podlaskim na poziomie regionalnym i powiatowym. Moduł I uwzględniał:

- analizę rozmieszczenia szkół zawodowych i zawodów;
- analizę stanu uczniów i absolwentów oraz ocenę ich sytuacji na rynku pracy;
- analizę efektywności kształcenia zawodowego;
- ocenę działań szkół zawodowych i ich programów nauczania;
- analizę zatrudnienia absolwentów edukacji zawodowej.

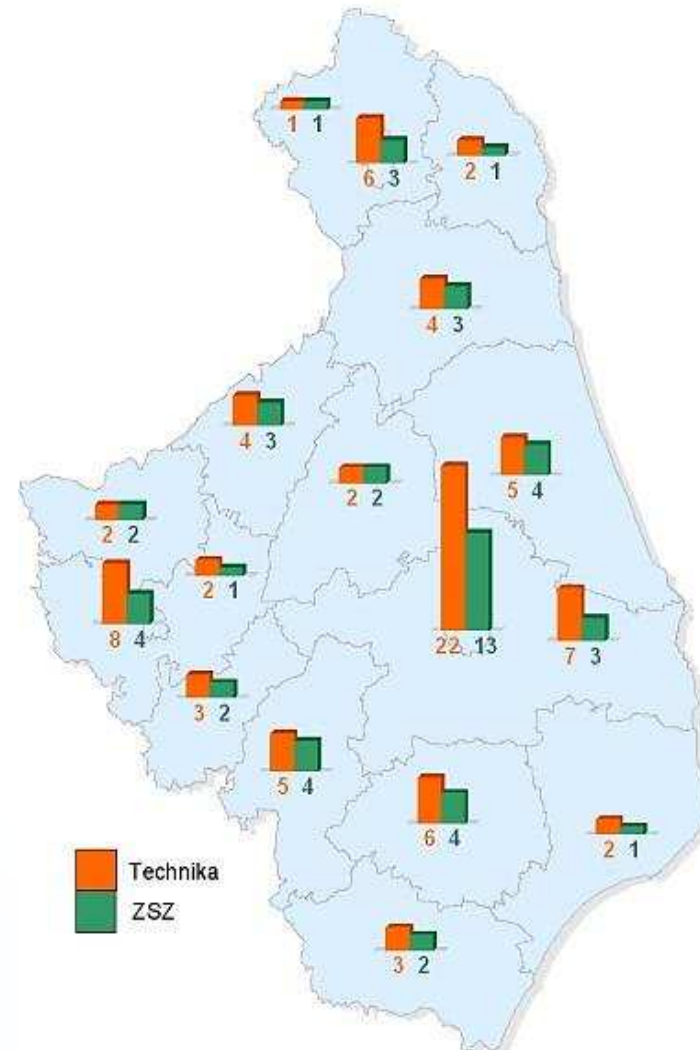
Źródła danych do badania:

- Dane pochodzące ze statystyki publicznej (GUS, WUP, SIO);
- Pogłębione wywiady indywidualne z przedstawicielami instytucji obejmujących swoim zasięgiem całe województwo, organów prowadzących szkoły zawodowe oraz szkół lub zespołów szkół zawodowych uwzględnionych w badaniu;
- Ankieta pocztowa skierowana do szkół lub zespołów szkół objętych badaniem (odpowiedzi uzyskane z 45 szkół lub zespołów szkół);
- Badanie ilościowe absolwentów (997 osób);
- Badanie przedsiębiorców metodą CATI (600 wywiadów).

.....

Analiza rozmieszczenia szkół zawodowych i zawodów

- W podlaskim działa obecnie 137 szkół zawodowych, z czego 84 to technika (w tym technika uzupełniająca), zaś 53 to zasadnicze szkoły zawodowe;
- Największa liczba szkół funkcjonuje w największych ośrodkach miejskich regionu (Białystok, Łomża i Suwałki).

Zawody oferowane przez szkoły zawodowe w 2011 r.

- Zdecydowanie najszersza oferta dostępna w powiecie m. Białystok, gdzie lista zawodów, zgodnie z bazą SIO, obejmuje 52 pozycje;
- Na drugim miejscu pod względem liczby oferowanych zawodów (45) znajduje się powiat wysokomazowiecki, dalej powiat m. Łomża (40);
- Dalekie miejsce powiatu m. Suwałki, które pomimo posiadania 9 placówek kształcenia zawodowego oferuje w nich możliwość zdobycia jedynie 16 różnych zawodów;
- Duże zróżnicowanie pod względem oferty zawodów nauczanych w cyklu 3-letnim i 4-letnim. I tak w np. w m. Suwałki tylko 2 z 16 zawodów nauczane w cyklu 3-letnim, w powiecie wysokomazowieckim dotyczy to natomiast 29 z 45 oferowanych zawodów.

.....

Analiza stanu uczniów i absolwentów szkół zawodowych

- W roku szkolnym 2010/2011 łączna liczba uczniów ZSZ i techników wyniosła ponad 23,7 tys. osób (dane z SIO);
- Zdecydowana większość uczniów kształciła się w technikach – prawie 19 tys., podczas gdy naukę w szkołach zawodowych pobierało nieco ponad 4,7 tys. osób;
- Ewolucja liczby uczniów w ostatnich 5 latach wskazuje na ich nieznaczny wzrost, przy czym mniej osób podejmuje naukę w ZSZ, zaś więcej w technikach (dane GUS).

Liczba uczniów techników i ZSZ w poszczególnych zawodach

- Przeprowadzona analiza wskazuje na ogromne zróżnicowanie liczby uczniów w poszczególnych zawodach;
- Na ogólną liczbę 73 oferowanych w województwie podlaskim profesji, w przypadku 7 brakuje uczniów (blacharz, kominiarz, kowal, krawiec, monter izolacji budowlanych, ogrodnik i zegarmistrz), a w przypadku 6 kolejnych liczba uczniów nie przekracza 10 (cieśla, dekarz, malarz-tapeciarz, tapicer, fotograf, betoniarz-zbrojarz).

Liczba uczniów techników i ZSZ w poszczególnych zawodach

- Wśród 7 najbardziej popularnych profesji liczba uczniów przekracza 1000 osób (**mechanik pojazdów samochodowych, technik budownictwa, technik hotelarstwa, technik rolnik, technik mechanik, technik ekonomista i technik informatyk**).
- Zawód technik informatyk wybrało aż 2 045 uczniów.**
- W praktyce oznacza to, że prawie połowę wszystkich uczniów szkół zawodowych (44,7%) w województwie podlaskim stanowią osoby pobierające naukę w zaledwie 7 zawodach.

.....

Absolwenci w roku szkolnym 2009/2010

- Na ogólną liczbę absolwentów wynoszącą 5982 osoby, przypada 4392 absolwentów techników oraz 1590 absolwentów zasadniczych szkół zawodowych;
- Prawie połowę wszystkich absolwentów (2916) stanowili uczniowie 7 zawodów, w których liczba absolwentów wyniosła powyżej 250 osób (technik technologii żywności, technik hotelarstwa, technik informatyk, mechanik pojazdów samochodowych, technik rolnik, technik mechanik, technik ekonomista);
- W przypadku 14 profesji, w roku szkolnym 2009/2010 nie odnotowano żadnego absolwenta (głównie zawody oferowane przez ZSZ);
- Porównanie liczby uczniów i absolwentów pokazuje, że tylko w jednym przypadku można mówić o spadku zainteresowania ze strony uczniów – miejsce technika technologii żywności zostało zajęte przez technika budownictwa.

.....

Analiza efektywności kształcenia zawodowego

- Zgodnie z danymi OKE do egzaminów zawodowych w roku 2010 przystąpiło ogółem 4916 osób, co stanowi ok. **82% absolwentów** tego rocznika, a **zaliczyło je niecałe 64%** (podobne wyniki z ankiety);
- Część teoretyczną egzaminu zdało ponad 84% osób, podczas gdy część praktyczną – jedynie niecałe 70% uczniów, którzy do niej podeszli.
- Poziom zdawalności części teoretycznej w technikach był wyższy (85%) niż w przypadku zasadniczych szkół zawodowych (81,5%);
- Szkoły zawodowe mogą się pochwalić lepszym odsetkiem zdawalności części praktycznej (92% wobec 62% w technikach) oraz odsetkiem osób, które uzyskały dyplom poświadczający kwalifikacje zawodowe (76% wobec 59% w technikach) z ogółu podchodzących do części teoretycznej:.....

Wyniki egzaminów zawodowych w ujęciu przestrzennym

- Ogólnie poziom zdawalności egzaminów zawodowych w podlaskim (64%) nieco niższy niż średnia dla kraju, wynosząca ogółem dla obu typów szkół 66%.
- Najlepiej** wśród zdających egzamin zawodowy poradzili sobie uczniowie szkół znajdujących się w miastach na prawach powiatu (Białystok, Suwałki) a także w powiatach: augustowskim, grajewskim, kolnieńskim, sejneńskim oraz zambrowskim. Uczniowie z w/w JST osiągnęli lepsze wyniki zdawalności niż średnia wojewódzka oraz krajowa.
- Podczas egzaminu najgorzej poradzili sobie uczniowie z powiatu białostockiego oraz bielskiego osiągając jedynie odpowiednio 37% oraz 45% zdawalności.

.....

Sytuacja absolwentów na rynku pracy

- Wyniki ankiety wśród absolwentów pokazują, że pracę znajduje jedynie co drugi, przy czym pracę częściej podejmują mężczyźni (56% wobec 41%). Należy jednak zauważyć iż 43% absolwentów nadal uczy się - w grupie tej przeważają kobiety (56% wobec 37%).
- Więcej pracujących ale i bezrobotnych jest wśród absolwentów ZSZ niż techników. Natomiast to absolwenci techników dużo częściej podejmują dalsze kształcenie.
- Wśród zawodów o liczbie respondentów wynoszącej 15 osób lub więcej największy udział pracujących absolwentów widoczny jest w przypadku tych nabywanych w zasadniczych szkołach zawodowych, czyli mechanika pojazdów samochodowych, rolnika i sprzedawcy (wszędzie wynosi on powyżej 60%). Jedynym zawodem oferowanym przez technika, w którego przypadku odsetek pracujących również przekracza poziom 60%, jest technik rolnik.

.....

Bezrobocie wśród absolwentów

- Brak jest bezpośredniego związku pomiędzy odsetkiem bezrobotnych absolwentów, a jakością kształcenia mierzoną odsetkiem osób, które zaliczyły egzamin zawodowy;
- Wyższy lub niższy poziom bezrobocia zależy raczej od kierunków kształcenia, które niekoniecznie mogą odpowiadać oczekiwaniom ze strony pracodawców.
- W zdecydowanej większości powiatów odsetek bezrobotnych absolwentów jest wyższy (choć w różnym stopniu) od stopy bezrobocia rejestrowanego. Jedynie w 5 powiatach (augustowskim, grajewskim, hajnowski, m. Łomży oraz sejneńskim) odsetek ten jest niższy.

.....

Bezrobotni absolwenci w podziale na zawody w 2010 r.

- Wśród wszystkich uczonych w województwie profesji zdecydowanie największy i odbiegający od reszty odsetek bezrobotnych absolwentów występuje wśród zawodów blacharz samochodowy oraz operator obrabiarek skrawających i wynosi w obu przypadkach powyżej 40 %.
- Co ciekawe wśród 7 najchętniej wybieranych wśród uczniów zawodów dość wysoki odsetek bezrobotnych odnotowano w przypadku 3 zawodów: rolnik (28%), technik mechanik (20%) oraz mechanik pojazdów samochodowych(20%). W przypadku pozostałych zawodów procent ten jest stosunkowo niski i waha się od 12 do 16%.

.....

Współpraca szkół z pracodawcami i instytucjami

- Wszystkie techniki współpracują z pracodawcami w zakresie organizacji praktyk zawodowych, zaś ponad 53% w zakresie organizacji zajęć praktycznych. Szkoły niewspółpracujące organizują zajęcia praktyczne. Dodatkowo 80% szkół organizuje wycieczki do zakładów pracy, ponad 42% otrzymuje wsparcie materialne od pracodawców.
- Wśród zasadniczych szkół zawodowych współpracę z pracodawcami w zakresie organizacji zajęć praktycznych deklaruje ponad 80% podmiotów, a ponadto organizowane są wycieczki do zakładów pracy (ponad 80% szkół) oraz wsparcie materialne dla szkoły ze strony pracodawców (38,5%);
- Ponad 80% techników i ZSZ deklaruje współpracę z powiatowym urzędem pracy;
- Zasadnicze szkoły zawodowe znacznie częściej niż techniki współpracują z cechami rzemiosł i ochotniczymi hufcami pracy, rzadziej natomiast z pozostałymi organizacjami pracodawców, organizacjami pozarządowymi i innymi organizacjami.

.....

Jakość kształcenia zawodowego w opinii absolwentów

- Jedynie ok. 40% respondentów obecnie zatrudnionych stwierdziło, że nabyło kwalifikacje potrzebne do wykonywanego zawodu podczas zajęć w szkole (teoretycznych lub praktycznych);
- Prawie 50% uznało, że nabyło je podczas praktyk zawodowych, ponad 40% już u pracodawcy, a nieco ponad 30% douczało się samemu poza szkołą;
- Byli uczniowie szkół zawodowych znacznie częściej wskazują na zajęcia praktyczne w szkole i praktyki zawodowe jako sposoby zdobycia kwalifikacji zawodowych;
- Absolwenci techników częściej uzupełniają brakujące umiejętności w ramach samokształcenia i nauki bezpośrednio u pracodawcy.

.....

Jakość kształcenia zawodowego w opinii pracodawców

- Pracodawcy oceniają umiejętności nabyte przez absolwentów w ramach formalnej edukacji szkolnej jako najwyżej średnie. Zdecydowanie lepiej oceniają jednak wiedzę teoretyczną niż praktyczną;
- Mają dużo zastrzeżeń do umiejętności związanych z obsługą sprzętu, certyfikatami czy znajomością języków obcych;
- Firmy zatrudniające obecnie absolwentów są na ogół nieco bardziej krytyczne w ich ocenie niż te, które w ostatnich 3 latach absolwentów nie zatrudniały;
- Do najczęściej wymienianych zawodów, których sposób nauczania w szkołach zawodowych wyjątkowo nie przystaje do warunków rynku pracy, należy zaliczyć przede wszystkim mechaników (wymienianych w 8% przypadków), budowlańców (wielu respondentów nie wymieniało tutaj konkretnej specjalizacji) i ślusarzy (w obu przypadkach 6,5%) oraz mechaników samochodowych (6% odpowiedzi).

.....

Zapotrzebowanie pracodawców na konkretne zawody

- Ponad 75% podmiotów miało problemy z pozyskaniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, a ponad 37% firm twierdzi, że w większości przypadków lub też nigdy nie było w stanie zatrudnić odpowiednich pracowników;
  - Aż 26,3% firm oceniło, iż w okolicy nie kształci się osób w zawodzie, którego potrzebowała firma, zaś 42,7% że absolwenci szkół zawodowych nie mają pożądanych kwalifikacji i umiejętności;
  - **70% właścicieli firm stwierdziło, że w ciągu najbliższych pięciu lat będzie zatrudniać absolwentów szkół zawodowych**, zaś 18,5% uznało, że działań takich nie podejmie;
  - Wśród najczęściej wymienianych zawodów, które zdaniem pracodawców będą najbardziej poszukiwane w najbliższych 5 latach, był szeroko rozumiany zawód mechanika i budowlańca (odpowiednio 9,8% i 7,5% wskazań), operatora pojazdów i maszyn (5,7%), elektryka (4,5%), monter (4,3%), spawacza (4,3%), sprzedawcy (4,2%) czy stolarza (4,3%).
-

Edukacja zawodowa
w województwie podlaskim

Moduł II. Diagnoza środowisk lokalnych

Cel badania w ramach Modułu II

Poznanie zakresu współpracy na rzecz rozwoju edukacji zawodowej w środowiskach lokalnych pod kątem potrzeb rynku pracy w województwie podlaskim.

Zbadano:

- istniejące partnerstwa i zakres współpracy w powiatach i w regionie,
- częstotliwość nawiązywania innej formy współpracy niż partnerstwo,
- stosowanie metod rozwiązywania problemów w edukacji zawodowej pod kątem potrzeb rynku pracy w powiatach,
- system powstawania nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych i zakres konsultacji zarówno na szczeblu powiatowym, jak i wojewódzkim.

Placówki wyróżniające się aktywną i wartą pogłębienia współpracą na rzecz rozwoju edukacji zawodowej:

- Zespół Szkół Mechanicznych im. Stefana Czarnieckiego w Łapach,
- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce,
- Augustowskie Centrum Edukacyjne w Augustowie,
- Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łomży,
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Białymstoku,
- Zespół Szkół Technicznych w Suwałkach.

.....

Metody badawcze

W ramach każdego studium przypadku przeprowadzono

- analizę danych zastanych dotyczących współpracy

oraz następujące badania jakościowe:

- wywiad z dyrektorem zespołu szkół,
- trzy wywiady z pracodawcami współpracującymi ze szkołami wchodzącymi w skład zespołu szkół,
- wywiad z przedstawicielem powiatowego urzędu pracy,
- dwa wywiady z przedstawicielami innych instytucji partnerskich (np. lokalna organizacja pozarządowa, organizacja pracodawców itp.).

Procedura uruchamiania nowego kierunku kształcenia w szkołach zawodowych

Głównymi czynnikami decydującymi o podjęciu takiej decyzji są:

- popyt na dany kierunek,
  - warunki organizacyjno-dydaktyczne szkoły (dostępna baza dydaktyczna i kadra nauczycielska),
  - zapotrzebowanie na rynku pracy.
-

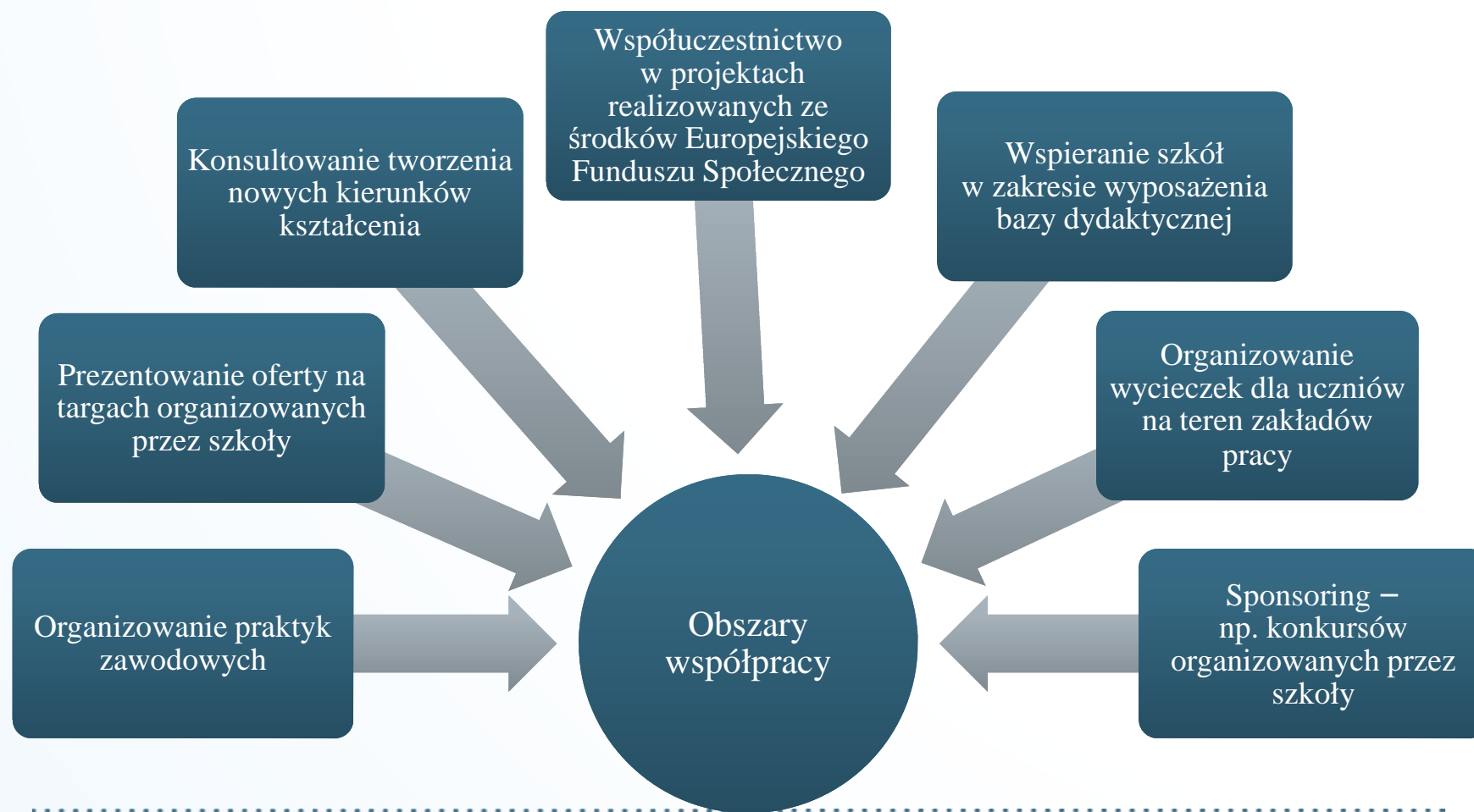
Rodzaje współpracujących instytucji

Szkoły zawodowe współpracują na rzecz rozwoju edukacji zawodowej z:

- przedsiębiorcami,
- organizacjami pracodawców,
- instytucjami rynku pracy (w tym publicznymi służbami zatrudnienia, ochotniczymi hufcami pracy),
- innymi instytucjami (m.in. organizacjami pozarządowymi, ośrodkami doradztwa rolniczego, szkołami wyższymi).

Obszary współpracy szkół z pracodawcami

Współpraca z instytucjami rynku pracy

Powiatowe Urzędy Pracy

- pozyskiwanie informacji statystycznych dotyczących lokalnego rynku pracy,
- doradztwa zawodowego w postaci m.in. warsztatów aktywnego poszukiwania pracy, spotkań informacyjnych o rynku pracy, zawodach przyszłości, kierunkach kształcenia,
- organizowania przedsięwzięć takich jak targi pracy, dni kariery.

Ochotnicze Hufce Pracy

- zaangażowania doradców zawodowych i udzielania informacji, porad indywidualnych, grupowych dla uczniów szkoły,
  - współorganizowania targów pracy lub udziału w nich,
  - prowadzenia zajęć i imprez edukacyjnych dotyczących aktywizacji zawodowej, planowania kariery zawodowej oraz przedsiębiorczości dla młodzieży szkolnej,
  - organizowania spotkań młodzieży z przedstawicielami przedsiębiorców,
  - organizowania konkursów skierowanych do młodzieży szkolnej.
-

Zakres współpracy z różnego rodzaju instytucjami (uczelnie wyższe, organizacje pozarządowe):

- współorganizowanie targów pracy lub udziału w nich,
- prowadzenie zajęć z zakresu aktywizacji zawodowej, planowania kariery zawodowej oraz przedsiębiorczości dla młodzieży szkolnej,
- organizowanie doradztwa zawodowego, porad indywidualnych, grupowych dla uczniów szkoły,
- organizowanie spotkań młodzieży z przedstawicielami przedsiębiorców,
- organizowanie konkursów skierowanych do młodzieży szkolnej,
- wsparcie szkoły w zakresie prowadzonej ewaluacji wewnętrznej,
- organizowanie dodatkowych zajęć/szkoleń dla nauczycieli, aktualizujących ich wiedzę czy techniki kształcenia,
- organizowanie seminariów i konferencji nt. edukacji zawodowej,
- podnoszenie kompetencji nauczycieli przez studia podyplomowe

Korzyści i bariery

+

- satysfakcja, jaką daje pomoc młodzieży,
- profesjonalne przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy,
- uczniowie mogą w praktyce nauczyć się zawodu, ale też wejść w rolę pracownika,
- możliwość wykreowania za pomocą współpracy pozytywnego wizerunku firmy,
- pomoc w funkcjonowaniu działów przedsiębiorstwa, w których odbywają praktyki,
- zatrudnienie w przyszłości ucznia, który wcześniej odbywał praktyki,
- uczniowie, dzięki praktykom, poznają nowoczesny park przemysłowy oraz technologię produkcji.

-

- brak systemu zapewnienia środków finansowych na organizację kształcenia praktycznego,
- dodatkowe obciążenia administracyjne i organizacyjne,
- za krótki okres praktyki,
- podejście uczniów do odbywania praktyki, nastawienie na „zaliczenie” praktyki,
- uczniowie często nie są dopuszczani do specjalistycznego sprzętu, a tym samym nie mogą nabyć umiejętności obsługi tego sprzętu,
- brak elastyczności ze strony szkół w zakresie dostosowywania programów nauczania do potrzeb pracodawcy.

Edukacja zawodowa
w województwie podlaskim

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moduł III. Programy rozwojowe szkół zawodowych

Programy rozwojowe dla tych szkół zostały przygotowane na podstawie następującego zestawu metod badawczych:

- **Analiza danych zastanych** dotyczących szkoły, w szczególności jej programu rozwojowego w rozumieniu rozporządzenia MEN, oferty edukacyjnej, strategii szkoły
  - **Wywiad indywidualny** z dyrektorem szkoły
  - **Wywiad grupowy** (fokus) z kluczowymi nauczycielami, w tym odpowiedzialnymi za praktyki zawodowe, pedagogiem, psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym (o ile takie osoby są zatrudnione w szkole)
  - **Ankieta audytoryjna wypełniona przez uczniów** – ankieta zostanie przekazana uczniom w 3-5 klasach.
-

Programy rozwojowe szkół uwzględniają rezultaty prac w aktualnie realizowanych projektach i przedsięwzięciach:

- **Dobre Praktyki** szkół realizujących projekty w ramach 9.2. PO KL przeanalizowane w trakcie badań
- **INNOWACJE EDUKACYJNE** w zakresie rekomendacji i innowacyjnych produktów finalnych związanych z modernizacją oferty edukacyjnej szkół zawodowych w zakresie DSK, MES i Doradztwa Kariery
- **e-Edukacja** w zakresie zaleceń i strategicznych kierunków działań strategii e-Podlaskie opracowane przez zespół roboczy reprezentujący środowiska praktyków w oświacie i edukacji
- **Pomysły i potrzeby** zdiagnozowane w trakcie kilkudziesięciu wywiadów i studiów przypadków

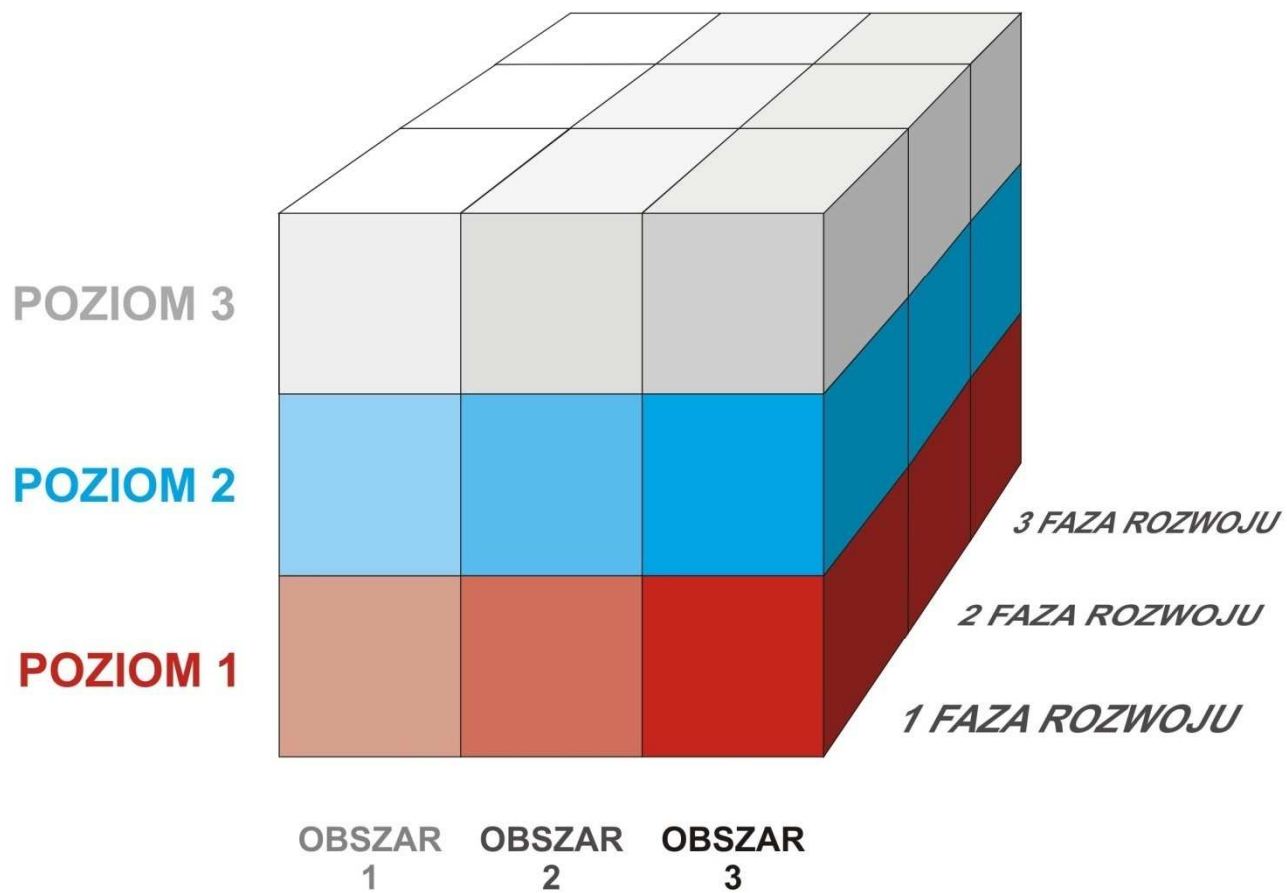
.....

Model programu rozwojowego opisany jest w trzech wymiarach:

- **OŚ CZASU** – ETAP ROZWOJU szkoły – 3 fazy modernizacji szkoły – czasowy kontekst modernizacji i rozwoju szkoły
- **OŚ DOSTOSOWANIA** – OBSZAR ROZWOJU – 3 obszary modernizacji szkoły – merytoryczny kontekst modernizacji i rozwoju szkoły
- **OŚ KLIENTA** – POZIOM INTERWENCJI – 3 poziomy modernizacji szkoły - społeczny kontekst modernizacji i rozwoju szkoły

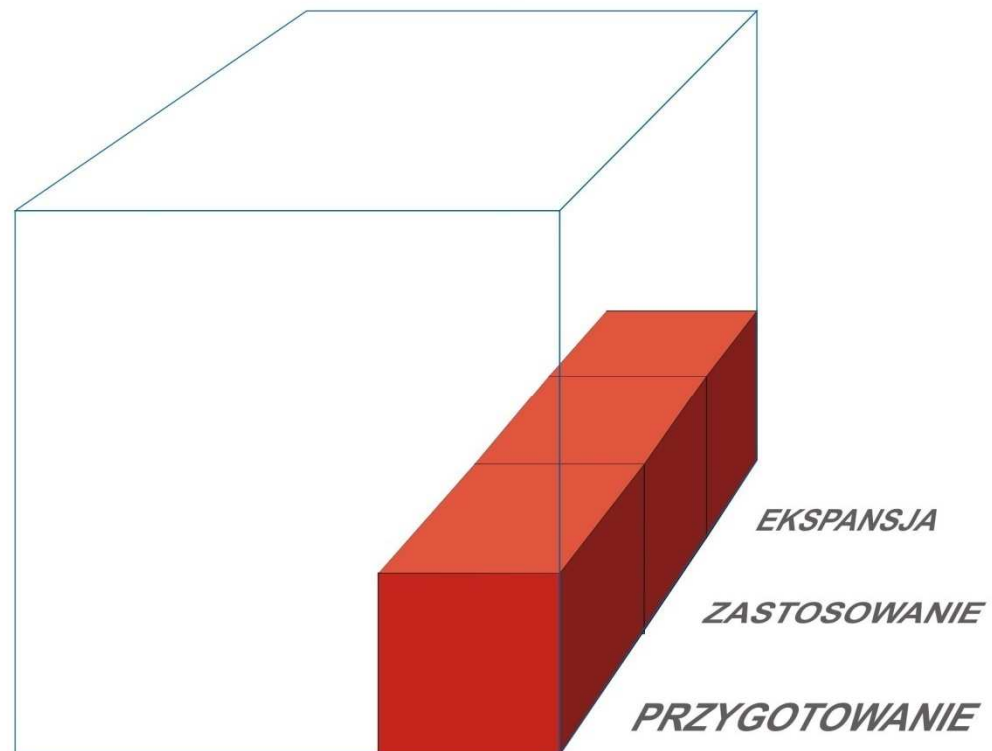

OŚ CZASU – ETAPY ROZWOJU SZKOŁY:

- **Przygotowanie** – diagnoza, szkolenia, badania konsultacje społeczne – adekwatnie do wybranych obszarów modernizacji – przygotowanie organizacji i kadry do modernizacji
- **Zastosowanie** – realizacja nowych lub dodatkowych zajęć, nowe formy współpracy – realizacja modernizacji
- **Ekspansja** – promocja i marketing zmodernizowanej szkoły, nowy wizerunek szkoły, nowa oferta edukacyjna – konsumowanie modernizacji

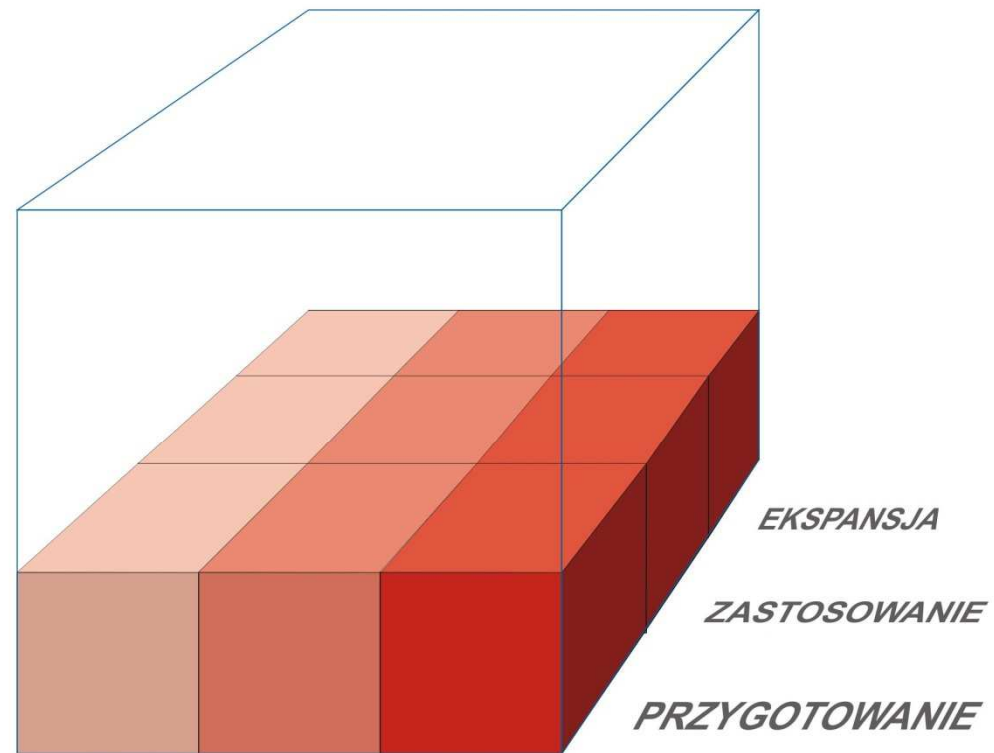
OŚ DOSTOSOWANIA – OBSZARY MODERNIZACJI:

- **Dualny System Kształcenia (DSK)** – praktyczne rozwiązania i dobre praktyki w zakresie współpracy szkoły z lokalnymi pracodawcami (badanie luk kompetencyjnych, wyposażenie pracowni praktycznej nauki zawodu, program staży i praktyk) – **trafność kształcenia**
  - **Modułowy System Kształcenia (MES)** – praktyczne rozwiązania w zakresie wydzielenia zadań zawodowych w nauce zawodu oraz wdrożenia systemu potwierdzania kwalifikacji dla zadań zawodowych – **elastyczność kształcenia**
  - **Doradztwo Kariery (DOZ i IPD)** – praktyczne rozwiązania w zakresie wdrażania zadań doradztwa kariery w wewnętrzny system poradnictwa zawodowego – **elastyczność absolwentów**
  - **E-Edukacja (e-EDU)** – przygotowanie absolwentów do kształcenia przez całe życie, umiejętność „uczenia się” – **trwałość edukacji**
-

E-Edukacja w programie rozwojowym szkoły to strategia rozwoju edukacji opartej na TIK z wykorzystaniem źródeł finansowania UE:

- **Infrastruktura materialna** – dostęp do Internetu w każdej klasie, dostęp do mobilnych zestawów multimedialnych (laptop, rzutnik, tablice interaktywne, piloty dla uczniów)
- **Infrastruktura niematerialna** – internetowe zasoby wiedzy, symulatory, kontenty zdalnej nauki, system egzaminów zdalnych – na przykład dla zadań zawodowych
- **Kompetencje nauczających** – szkolenia dla kadry dydaktycznej, nauczycieli praktycznej nauki zawodu w zakresie nowych metod edukacyjnych z TIK (ICT), kształtujących postawy „uczenia się”
- **Kompetencje uczących się** – szkolenia dla uczniów w zakresie korzystania z TIK oraz metod uczenia się przez całe życie

.....

**DSK
MES**

**IPD
DOZ**

**e
EDU**

EKSPANSJA

ZASTOSOWANIE

PRZYGOTOWANIE

OŚ KLIENTA – POZIOMY INTERWENCJI:

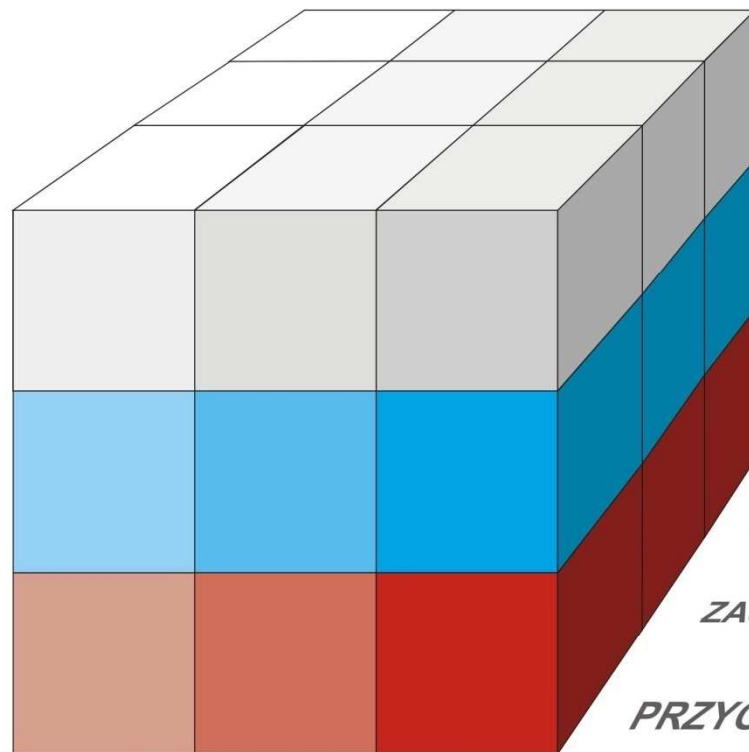
- **Uczeń** – potrzeby edukacyjne ucznia, formy pracy z uczeniem, wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, potrzeby w zakresie wsparcia psychologicznego i specjalistycznego ucznia
  - **Szkoła** – potrzeby placówki w zakresie nowoczesnego zarządzania i rozwiązań w zakresie e-edukacji (e-dziennik, wyposażenie w urządzenia multimedialne, dostęp do Internetu); wewnętrzny system poradnictwa zawodowego
  - **Otoczenie** – potrzeby szkoły w zakresie współpracy z otoczeniem, rozwiązań dotyczących współpracy z rodzicami, przedsiębiorcami, instytucjami rynku pracy, organem prowadzącym i innymi szkołami
-

OTOCZENIE

SZKOŁA

UCZEŃ

DSK
MES

IPD
DOZ

e
EDU

EKSPANSJA

ZASTOSOWANIE

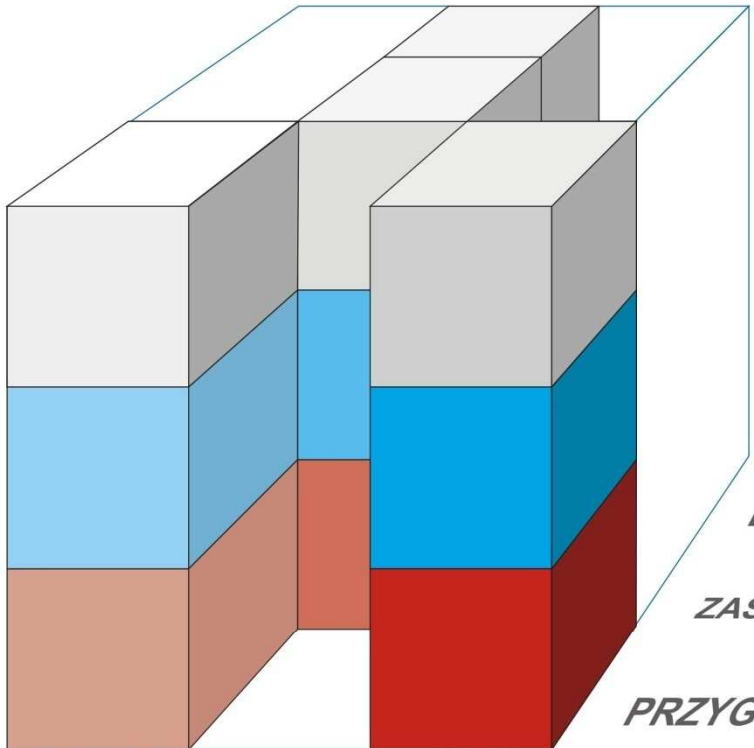
PRZYGOTOWANIE

OTOCZENIE

SZKOŁA

UCZEŃ

DSK
MES

IPD
DOZ

e
EDU

EKSPANSJA

ZASTOSOWANIE

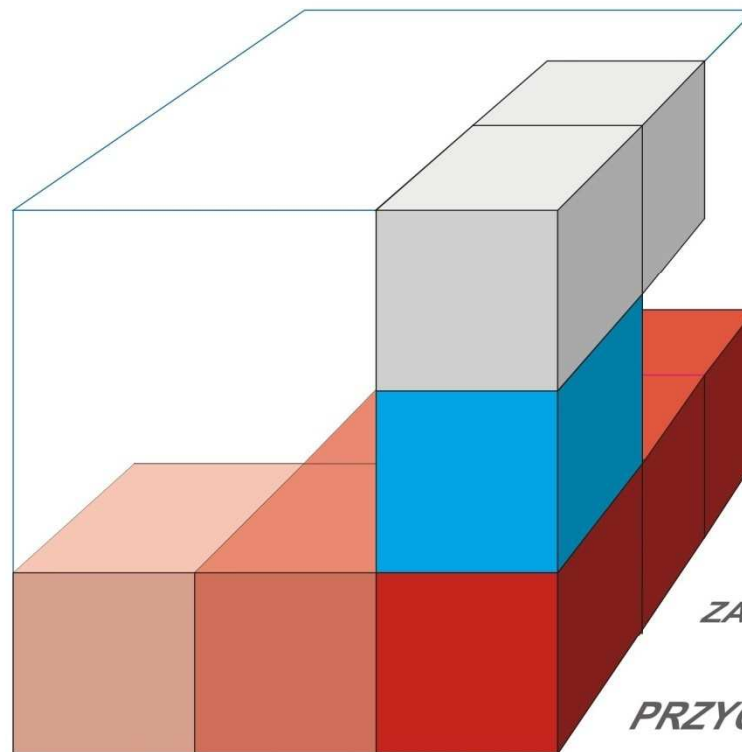
PRZYGOTOWANIE

OTOCZENIE

SZKOŁA

UCZEŃ

DSK
MES

IPD
DOZ

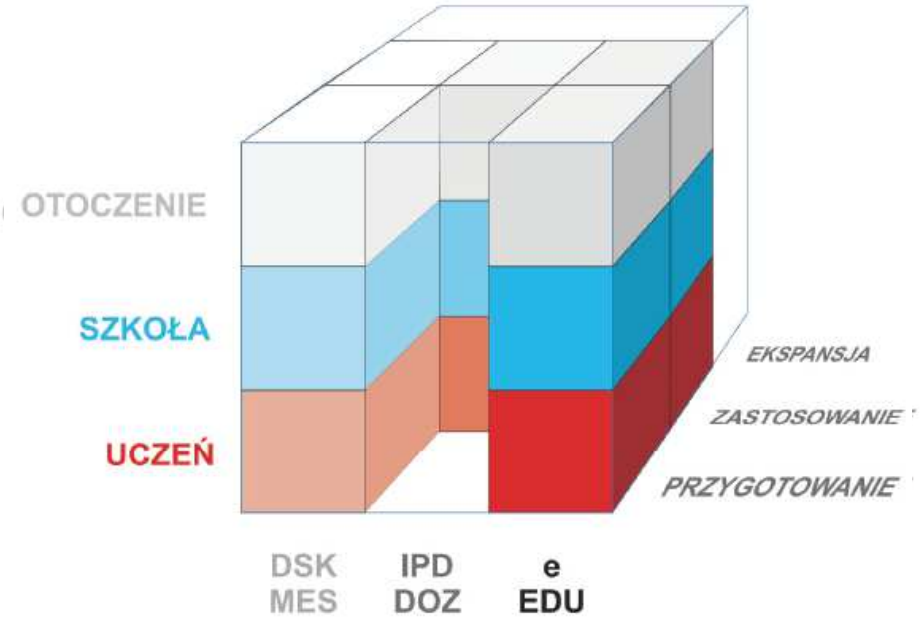
e
EDU

EKSPANSJA

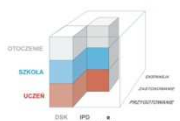
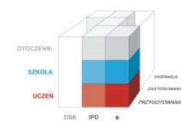
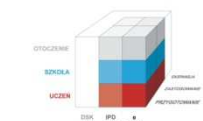
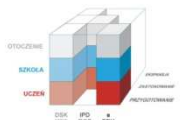
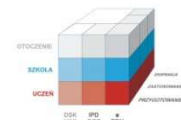

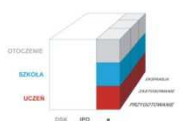
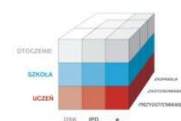
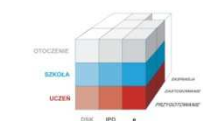
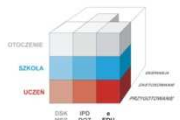
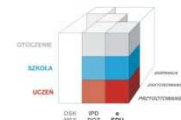
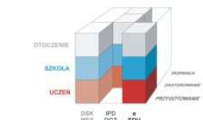
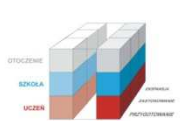
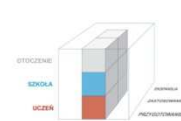
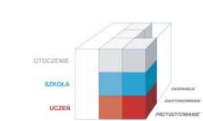
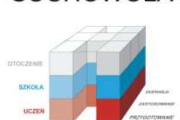
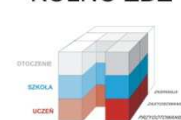
ZASTOSOWANIE

PRZYGOTOWANIE

SCHEMATY PROGRAMÓW ROZWOJOWYCH

HAJNÓWKA

 KOLNO	 ŁOMŻA	 GRAJEWO
 NIECKOWO	 SOKÓŁKA	 SZCZUCZYN
 WOJEWODZIN	 ZAMBRÓW	 RUDKA
 BIAŁOWIEŻA	 AUGUSTÓW	 BIELSK PODL.
 SUCHOWOLA	 KOLNO ZDZ	 SEJNY
 BIAŁYSTOK	 HAJNÓWKA	

Schematy programów rozwojowych 17 szkół zawodowych w odniesieniu do modelu programu rozwojowego. Programy rozwojowe 17 szkół zostały przygotowane w taki sposób, iż żaden schemat nie powtarza się, co ukazuje potencjalnie wysoką różnorodność modelu.

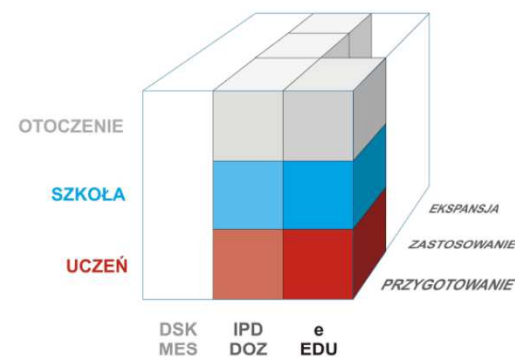
Fiszka Projektu – **PROGRAM ROZWOJOWY 9.2.:**

- **Uzasadnienie** – opis barier i trudności oraz uzasadnienie realizacji programu w kontekście potrzeb szkoły i sytuacji na rynku pracy
- **Grupy docelowe** – opis odbiorców wsparcia, liczebności grup, zasad rekrutacji – na poziomie ucznia, kadry szkoły i lokalnych przedsiębiorców
- **Cele – Działania - Rezultaty** – opis projektu poprzez cele modernizacyjne, dostosowane do celów działania i rezultaty tych działań
- **Budżet** – kosztorys realizacji zaplanowanych działań w ujęciu lat kalendarzowych z uwzględnieniem dostępnych alokacji w 9.2., poziomu cross financingu, kosztów zarządzania i kosztów pośrednich.
- **Harmonogram** – ujęcie zaplanowanych działań w czasie w okresie realizacji projektu. Specyfikacja etapów dla poszczególnych zadań.

.....

Tabela 7 Harmonogram realizacji zadań

Opis zadania	2012										2013				2014						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	I	I	I	I	V	I	I	I	V
Promocja Przedsiębiorczości (IPD DOZ)																					
Realizacja 4 szkoleń dla nauczycieli																					
Zakup pakietu dydaktyczno-diagnostycznego																					
Wyposażenie Szkolnego Ośrodka Kariery																					
Realizacja sesji pedagogów i psychologów																					
Opracowanie i druku IPD opieka																					
Realizacji sesji doradców zawodowych																					
Opracowanie i druku IPD kariera																					
Organizacja warsztatów rynku pracy																					
Organizacja Dni Przedsiębiorczości																					
Organizacja 20 staży																					
Organizacji 20 warsztatów w gimnazjach																					
Promocja Kształcenia Ust (e-Edukacja)																					
Zakup 10 zestawów multimedialnych																					
Zakup sprzętu Internetu bezprzewodowego																					
Szkolenia dla nauczycieli																					
Przygotowanie strony internetowej																					
Organizacja 5 spotkań lokalnej kolacji																					
Zakup cyfrowych materiałów dydaktyczn.																					
Organizacja 10 telekonferencji																					
Zarządzanie projektem																					

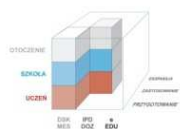
Rysunek 1. Schemat Programu Rozwojowego Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Stanisława Staszica w Sejnach

Powyższy schemat odnosi program rozwojowy szkoły do modelu programu rozwojowego, wskazując na priorytety szkoły. Obszary modernizacji związane z Dualnym Systemem Kształcenia (DSK) oraz (MES) zostały celowo pominięte, celem wskazania właściwych priorytetów. Należy spodziewać się, iż obszary te są mniej istotne w przypadku promocji przedsiębiorczości i samozatrudnienia w szkole przygotowującej rolników lub osoby prowadzące własną działalność gospodarczą na obszarach wiejskich. Dlatego też ewentualne potrzeby i pomysły wchodzące standardowo w obszar DSK i MES będą realizowane w ramach IPD DOZ nie zmieniając akcentów i priorytetów programu rozwojowego. Podejście takie pozwoli w pełni uwzględnić specyficzne potrzeby szkoły w programie rozwojowym przy zachowaniu zdiagnozowanych priorytetów modernizacji.

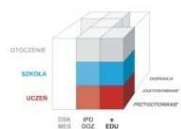
2. Wyniki konsultacji prowadzonych z dyrekcją szkoły

Bezpośredni wywiad indywidualny (IDI) z dyrekcją szkoły odbyto po spotkaniach z nauczycielami zatrudnionymi w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Stanisława Staszica w Sejnach. Przed przystąpieniem do wywiadu poinformowano o celu badania i kluczowych informacjach, na których skupiać się będzie uwaga. Spotkanie trwało około 45 min. W trakcie wywiadu przekazano papierową wersję ankiety, w oparciu, o którą nadano rangi poszczególnym zadaniom. Należy zauważyć, iż absolwenci gimnazjów w

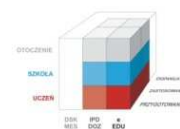
SCHEMATY PROGRAMÓW ROZWOJOWYCH

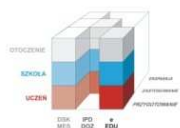
KOLNO

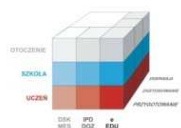
ŁOMŻA

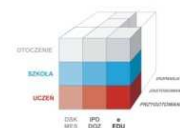
GRAJEWO

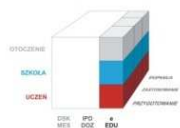
NIECKOWO

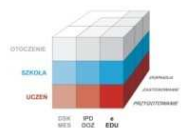
SOKÓŁKA

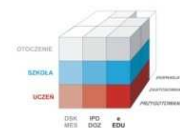
SZCZUCZYN

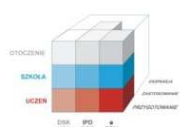
WOJEWODZINA

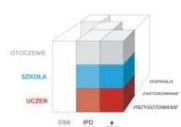
ZAMBRÓW

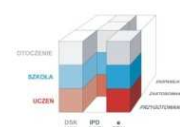
RUDKA

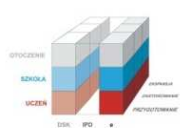
BIAŁOWIEŻA

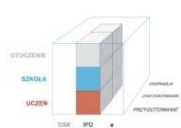
AUGUSTÓW

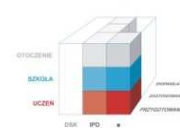
BIELSK PODL.

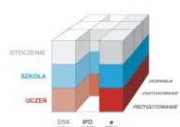
SUCHOWOLA

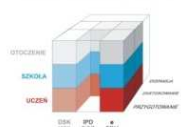
KOLNO ZDZ

SEJNY

BIAŁYSTOK

HAJNÓWKA

Schematy programów rozwojowych 17 szkół zawodowych w odniesieniu do modelu programu rozwojowego. Programy rozwojowe 17 szkół zostały przygotowane w taki sposób, iż żaden schemat nie powtarza się, co ukazuje potencjalnie wysoką różnorodność modelu.

Edukacja zawodowa
w województwie podlaskim

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Szczegółowe informacje o projekcie:

www.edukacjazawodowa.up.podlasie.pl

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Biuro Projektu**

ul. Pogodna 22, tel. 85 74 97 230

